

Dosarul nr. 2rac-488/18

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud: A. Danilov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Palin Design”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Drag-Star” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Palin Design”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Aralex Engineering” și Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Giurgiulești” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Palin Design” și a fost menținută hotărârea din 26 iunie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 10 ianuarie 2012 reclamanta SC „Drag-Star” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Palin Design”, intervenient accesoriu SRL „Aralex Engineering” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 1285855 de lei 45 bani și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în luna iulie 2008 a încheiat cu SRL „Palin Design” mai multe contracte de antrepriză în vederea executării lucrărilor de construcție și finisare la obiectul „Punctul de Control și Serviciu” Giurgiulești și anume:
- contractul de antrepriză nr. 06 din 06 iunie 2008, conform căruia antreprenorul s-a obligat să efectueze lucrări de producere și montare a ușilor interioare și exterioare la obiectul „Punctul de Control și Serviciu” Giurgiulești, iar antreprenorul principal s-a obligat să recepționeze lucrările îndeplinite și să achite costul în mărime de 643086 de lei, inclusiv TVA - 20 % în sumă de 107081 de lei; - contractul de antrepriză nr. 07 din 07 iunie 2008, conform căruia antreprenorul s-a obligat să efectueze lucrări de producere și montare a construcțiilor din aluminiu, vitralii și elemente de fațadă din compozit la obiectul „Punctul

de Control și Serviciu” Giurgiuilești, iar antreprenorul principal s-a obligat să primească lucrările îndeplinite și să achite costul lor în mărime de 2717920 de lei, inclusiv TVA în mărime de 452987 de lei și contractul de antrepriză nr. 7/1 din 14 iunie 2008, conform căruia antreprenorul s-a obligat să efectueze lucrări de schimbare a „panele sandwich” și acoperiș din Profnastil la obiectul „Punctul de Control și Serviciu” Giurgiuilești, iar antreprenorul general s-a obligat să recepționeze lucrările îndeplinite și să achite costul lor în mărime de 247543 de lei 44 bani, inclusiv TVA în sumă de 41527 de lei.

A susținut că, costul lucrărilor și materialelor contractate de către părți constituie suma de 3608549 de lei 44 bani. Potrivit clauzelor contractuale, în cazul modificării volumului sau lucrărilor, costul definitiv urma a fi stabilit conform volumului executat de lucrări, care s-a indicat în actele de primire-predare a volumului de lucrări nr. 1 din 15 iulie 2008, nr. 2 din 15 decembrie 2008, nr. 3 din 15 decembrie 2008, nr. 4 din 15 decembrie 2008, nr. 5 din 15 decembrie 2008, nr. 6 din 15 decembrie 2008, nr. 7 din 15 decembrie 2008, nr. 8 din 15 decembrie 2008, nr. 9 din 15 decembrie 2008 și nr. 10 din 04 februarie 2009.

A specificat că, toate actele menționate supra, au fost aprobate de comisia de recepție a lucrărilor, în componența căreia au fost incluși: reprezentantul Portului Fluvial Ungheni, inspectorul tehnic – Tașnicenco N.N.; reprezentantul organizației de proiectare a SRL „Universing”, șeful grupei de inspectare de autor – Sarkisova E.A.; reprezentantul organizației de proiectare a SRL „Universing”, arhitectorul-șef al proiectului Carauș K.V.; reprezentantul antreprenorului principal SRL „Palin Design” – directorul Barbăneagră I.P. și reprezentantul antreprenorului SC „Drag-Star” SRL – Țărălungă V.V.

A afirmat că, în actele pentru lucrările de bază au fost incluse și lucrările suplimentare executate, și anume: - conform contractelor au fost îndeplinite lucrări în sumă de 3512407 de lei 44 bani; - conform actelor pentru lucrările adăugătoare din contracte, au fost îndeplinite lucrări în sumă de 2208979 de lei, iar în total, au fost executate lucrări în sumă de 5721386 de lei 44 bani.

A relatat că, pârâtul a transferat la conturile sale doar suma în mărime de 4245000 de lei, înregistrând astfel o datorie în mărime de 1285855 de lei 42 bani.

A notat că, în legătură cu necesitatea executării lucrărilor contractate într-un termen cât mai redus, a fost nevoită să apeleze la serviciile prestate de SRL „Aralex Engineering”, care a îndeplinit lucrări în sumă de 813487 de lei 49 bani.

A subliniat că, deși lucrările au fost executate în volum deplin, pârâtul nu a achitat costul integral al lucrărilor efectuate.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta SC „Drag-Star” SRL a depus mai multe cereri de concretizare a cerințelor, iar în final a indicat că volumul lucrărilor executate se confirmă prin: devizul de calcul din iunie 2008, în sumă de 300102 de lei și factura fiscală nr. 338952 din 30 iunie 2008, în sumă de 300102 de lei; devizul de calcul din iunie 2008, în sumă de 190087 de lei și 2077649 de lei, și factura fiscală nr. XT1347402 din 31 iulie 2008, în sumă de 2267736 de lei; devizul local din august 2008, în sumă de 48044 de lei și 558113 de lei, și factura fiscală nr. XT1347403 din 30 august 2008, în sumă de 606157 de lei; devizul local din septembrie 2008, în sumă de 36778 de lei, 186491 de lei 17 bani și 54091 de lei, și factura fiscală nr. XT1347407 din 30 septembrie 2008, în sumă de 277360 de lei 17 bani; devizul local din octombrie 2008, în sumă de 61052 de lei 27 bani și factura fiscală nr. XT1347408 din 29 octombrie 2008, în sumă de 61052 de lei 27 bani;

devizul local din decembrie 2008, în sumă de 1250868 de lei și factura fiscală nr. XT1347409 din 31 decembrie 2008, în sumă de 1259868 de lei; devizul local din februarie 2009, în sumă de 273898 de lei; devizul local din februarie 2009, în sumă de 292656 de lei; devizul local din februarie 2009, în sumă de 390047 de lei; devizul local din februarie 2009, în sumă de 1510 de lei; devizul local din februarie 2009, în sumă de 5201 de lei.

A precizat că, în total a executat lucrări în sumă de 5726587 de lei 44 bani, fapt confirmat și prin raportul de expertiză nr. 389 din 27.02.2014, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției al RM și devizele locale a lucrărilor executate în sumă de 273898 de lei, 286940 de lei, 362072 de lei și 1510 de lei.

A conchis că, la data de 01 martie 2009, datoria SRL „Palin Design” constituia 1252 524 de lei 44 bani.

A precizat că, s-a adresat de multiple ori către pârât cu solicitarea de a-i fi restituită datoria, însă toate aceste încercări de a aplană prezentul litigiu pe cale extrajudiciară au eșuat.

A solicitat încasarea din contul SRL „Palin Design” în beneficiul său a sumei datoriei în mărime de 1252524 de lei 44 bani, dobânzii de întârziere în sumă de 1072344 de lei, cheltuielilor de judecată în sumă de 50000 de lei și cheltuielilor de executare în mărime de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 26 iunie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SC „Drag-Star” SRL și a fost încasat de la SRL „Palin Design” datoria în mărime de 1252524 de lei 44 bani, dobânda de întârziere în mărime de 1072344 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 50000 de lei, în total suma de 2374868 de lei 44 bani. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Palin Design” și a fost menținută hotărârea din 26 iunie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, volumul de lucrări executate de către subantreprenorul SC „Drag-Star” SRL a fost probat incontestabil, fapt care denotă că antreprenorului general, SRL „Palin Design” îi revine obligația de a achita costul lucrărilor executate în mărime de 1252524 de lei 44 bani.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că, după recepționarea somației adresate, SRL „Palin Design” nu a întreprins nici o acțiune de achitare a datoriei formate, chiar și în cuantumul recunoscut.

Așadar, având în vedere că nu au fost prezentate probe concludente și suficiente în vederea confirmării argumentelor aduse de apelantul/pârât, instanța de apel a conchis că SRL „Palin Design” urmează să achite SC „Drag-Star” SRL și dobânda de întârziere în sumă de 1072344 lei, conform ultimului calcul prezentat de SC „Drag-Star” SRL din data de 20 mai 2014 (f.d. 98-100 – verso, vol. II).

Prin încheierea din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost corectată omisiunea din hotărârea nr. 22-8/14, pronunțată de către Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, la data de 26 iunie 2014, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Drag-Star” SRL împotriva SRL „Palin Design”, intervenienți accesorii SRL „Aralex Engineering” și ÎS „Portul Fluvial Giurgiulești” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, prin includerea în dispozitivul hotărârii a creditorului SC „Drag-Star” SRL, în beneficiul căreia s-a încasat suma

adjudecată din contul SRL „Palin Design”.

La data de 05 octombrie 2018 SRL „Palin Design” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond, pronunțând o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

A afirmat că, termenul de prescripție de un an prevăzut de art. 968 alin. (1) Cod civil, în interiorul căruia SC „Drag-Star” SRL urma să înainteze cererea de chemare în judecată în instanța de judecată, a început să curgă de la data de 07 ianuarie 2010 și a expirat la data de 07 ianuarie 2011.

A susținut că, SC „Drag-Star” SRL a depus cererea de chemare în judecată, la data de 10 ianuarie 2012, adică peste 3 ani și 10 zile din momentul recepționării lucrărilor efectuate (31 decembrie 2008). Prin urmare, subantreprenorul SC „Drag-Star” SRL a omis termenul de prescripție de 1 an de zile prevăzut de art. 968 alin. (1) Cod civil.

A subliniat că, după depunerea acțiunii în judecată, la data de 02 aprilie 2012 beneficiarul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a semnat procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție suplimentare, care au fost îndeplinite de către antreprenorul general și subantreprenori în valoare de 1813519 de lei 80 bani care au fost transferate pe contul SRL „Palin Design” la data de 11 mai 2012 (f.d. 240, vol. I).

A indicat că, din lista lucrărilor suplimentare în valoare de 963312 de lei pentru care subantreprenorul SC „Drag-Star” SRL a pretins de a fi recepționate și achitate, beneficiarul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a recepționat și a achitat doar lucrări suplimentare în valoare de 412693 de lei 60 bani.

A menționat că, beneficiarul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nu a recepționat și nu a semnat un șir de lucrări de construcție suplimentare din această listă, pe care SC „Drag-Star” SRL pretinde că le-ar fi îndeplinit, și anume: procesul-verbal de recepție a lucrărilor suplimentare din februarie 2009 (lucrări și cheltuieli suplimentare la vitraliile de pe fațadă, finisarea fațadei, în valoare de 390047 de lei); procesul-verbal de recepție a lucrărilor suplimentare din februarie 2009 (montarea ușilor, ferestrelor, cabine din profil de aluminiu cu uși la WC”, în valoare de 158920 de lei 80 bani); procesul-verbal de recepție a lucrărilor suplimentare din februarie 2009 (lucrări diverse (înlocuirea ferestrelor, demontare lambriuri, uși din metal), în valoare de 1510 de lei) și procesul-verbal de recepție a lucrărilor suplimentare din februarie 2009 (lucrări suplimentare la acoperiș, în suma de 140 de lei 60 bani).

A precizat că, beneficiarul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nu a recepționat și nu a semnat procesele-verbale și nu a achitat lucrările suplimentare pe care SC „Drag-Star” SRL pretinde că le-ar fi îndeplinit în valoare totală de 550618 de lei 40 bani.

A relevat că, obligația de a recepționa și de a achita în folosul SC „Drag-Star” SRL valoarea lucrărilor suplimentare la care pretinde că ar fi fost executate, în sumă de 550 618 de lei 40 bani nu-i este imputabilă, deoarece conform prevederilor contractului de antrepriză, cu această obligație este investit doar beneficiarul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

A relatat că, în conformitate cu prevederile art. 602 alin. (1) Cod civil, instanțele ierarhic inferioare urmau să schimbe statutul procesual al ÎS „Portul Fluvial Ungheni” din

intervenient accesoriu în copârât, iar după aceasta urmau să dispună încasarea valorii lucrărilor suplimentare de 550618 de lei 40 bani și dobânda de întârzieri a executării obligației de achitare a acestei datorii de la beneficiar - ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

A precizat că, nu poartă nici o vină pentru faptul că beneficiarul ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nu a recepționat și nu a achitat la timp lucrările suplimentare. Astfel, în cazul în care obligația pecuniară principală se stinge în urma forței majore sau a lipsei de vinovăție, obligația cu privire la dobânda de întârziere de asemenea se stinge în urma acestor fenomene.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 15 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 05 octombrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de SRL „Palin Design” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Palin Design”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Palin Design” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Palin Design” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic